

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Ésírások nem adóznak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
Hivatalos hirdetések: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bélyeg 50 kr.
Kiemelt díjazottak a körrel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyes 50 centim. után 3 kr. számítottak.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A népnevelés-ügy fejlesztése.

— Két cikkely. —

II.

Midőn én a nevelés mai rendszerével nem vagyok megelégedve, s midőn különösen a polgári iskolát nem tartom annak, ami célt hivatva volna az teljesíteni, s midőn e helyett egy másikat akarok proponálni, amely, hitem szerint, gyökereit a hazai viszonyokban találja: akkor abból az alapigazságból indulok ki, hogy minden embert saját helye számára neveljünk, mert aki azt elhagyja, az nem felel meg céljának. (Rousseau.)

Itt első sorban az a kérdés döntendő el, hogy a társadalom melyik osztálya kívánja meg a vele való gondolatát jelenleg legelső sorban?

Előbbi cikkelyem szerint a szó szorosabb értelmében vett polgári osztály, melynek kebelébe tartoznak az iparosok, kereskedők s aztán — a földművelők.

Ezek azok, kik a társadalom zömét képezik. De egyszerűen a társadalomnak ez az osztálya az is, mely az értelmiségnek (ahhoz a helyhez képest, melyet a társadalomban elfoglal) legkisebb fokán áll. Hiszen a kis iparosok és kereskedők, vagy a kisebb és szegényebb községekben a földművelők között még ma is nagyon sokan vannak olyanok, kik írni, olvasni sem tudnak, tehát az általános műveltség és értelmesség alapjával sem bírnak. Nemzeti műveltségről szó sem lehet ezeknél! Pedig egészséges társadalmi fejlődés, rend, elégedettség s boldogulás csak ott képzelhető, hol ez az osztály nemcsak az általános műveltségnek legalább alapjával bír, hanem a nemzeti műveltség is legalább *ébredni* kezd benne.

Akár az általános, akár a nemzeti műveltséget, mondhatni, egyedül az iskola adja meg.

Melyik legyen ez az iskola?

A népiskola önmagában ezt a célt nem elégíti ki; mert az az értelmiségnek, a mű-

veltséghez tartozó dolgoknak csak a kezdete, az alapja, hogy így fejazzem ki magamat, melyre aztán építendő maga ez a műveltség.

A polgári iskola? Ez, mint fentebb kimutattam, egészen mást eredményez, mint óhajtanók.

A gimnázium, reáliskola? Ezeknek a célja egészen más, mint hogy ezt az általunk kívánt célt szolgálja.

Vagy az u. n. ipar-iskola? Itt sem az a cél, mit mi akarnánk. Ennek ugyanis nem lehet más célja, mint az *ismétlés*. Ismétlése azoknak az ismereteknek, melyeket az iparos- s a kereskedőtanuló az iskolából a műhelybe visz, hogy az alatt az idő alatt, míg ő *tanul*, el ne feledje azt, mire majd az életben szüksége leend.

Van még egy iskola, melyről itt szó lehet s melyről orsz. törvényeinkben is találunk említést, intézkedést; ezt szándékosan hagytam utolsónak, amennyiben ez az, mely az én tervemhez legközelebb áll. Ez az u. n. *ismétlő iskola*.

Azt az állam, a felekezetek, az iskola-fentartók belátták, hogy a népiskola 6 éves évfolyama a eélnek teljesen megfelelő nem lehet, amennyiben e 6 évfolyam alatt amit a gyermek megtanult, el is felejt azonnal. Szükség van tehát oly intézményre, hol az életre szükséges dolgok valódi elsajátítását, praktikus ismeretek megszerzését eszközöljük. Ezt lenne hivatva szolgálni az *ismétlő iskola*. Azonban, ugyancsak a társadalmi viszonyokat veszem fel okul, ez nem történik meg, amennyiben elenyésző csekélység azoknak a száma, kik ismétlő iskolai nevelés-oktatásban is részesülnek.

Állításom igazolása végett egy kis statisztikai adattal is szolgállok. Egy egyházmegye kebelébe tartozó ismétlő iskolakötelesek száma volt az 189²/₃-ik iskolai év I. felében fi: 986, nő: 892, összesen: 1878; ebből iskolába járt fi: 315, nő: 145, összesen: 560, tehát az iskolaköteleseknek 29.9 %-a. Pedig az a felekezet, melynek egy

félévi statisztikai adatairól itt szó van, igen erősen versenyez a nevelés-oktatásügyet illetőleg még az állammal is.

Ha ennek okát keressük, úgy találjuk, hogy a fő: a törvény végrehajtásában tanúsított lanyhaság; a második az, hogy a 6. évfolyam bevégzése után sok azonnal pályát kezd, amikor már ebben az irányban a törvény hatálya megszűnik.

Az okot azonban nem célozom most kutatni, elég szomorú maga ez az eredménytelenség. Pedig ez az iskola igazán megfizethetetlen hasznot eredményezne a társadalomra nézve, még abban a szervezetben is, amelyben most van.

De én, mint jeleztem is, nem ily szervezettel óhajtanám ezt fentartani. Ez csak megközelíti azt, amit én óhajtok; mert, mint látszik, így teljes sikert el nem érhetünk vele, hanem, igenis, átalakításon viendő keresztül. Még a neve sem maradhat meg; amennyiben én nem csupán *ismétlés* céljából fogadom el ezt, hanem az ismétlés mellett *új* ismereteket is óhajtok itt közölni. A mai szervezetből csak annyi maradjon meg, hogy 3 évfolyamos s 12—15 éves növendékek iskolája legyen.

A tananyag úgy volna megválasztandó és beosztandó, hogy midőn ez iskolából kikerül a gyermek, értelmes s oly polgár váljék belőle, kinek minden tette nemzeti műveltségtől legyen áthatva. Itt ugyanis tanítandó lenne: stilsztika (levelezések és polg. ügyiratok szerkesztése), a magyar irodalom ismertetése; számtan, tekintettel a legszükségesebb mértani ismeretekre, (itt — a magasabb fokon, pl. a 3-ik évfolyamon, legalább az egyszerű könyvvitel is meg volna tanítandó; általában pedig azok a számtani műveletek lennének megismerttetendők és elsajátítandók, melyekre az iparban és kereskedelemnél okvetlenül szükség van); hazai történelem; polgári jogok és kötelességek ismertetése; a hazai ipar és kereskedelem története; esztétikai ismeretek (összekötve ezt a gyakorlattal.) Készítendő

TÁRCA.

Budavár.

(1849—1893. máj. 21.)

Zengjük diadalmát a büszke csatának,
Haddal kivívását zengjük Budavárnak;
Kik vérüket onták itt a honért,
Sirjokra, örök hír, hints ma babért!

Fennáll diadalmuk emlékjele immár,
Érc-szobra nevüknek már hirdeti nyilván:
Mért hullt el a honvéd itt a fokon?
Hát csengjen a visszhang: »Éljen a hon!»

Szép győzelem, az volt, mit hirdet az emlék
S hogy látom a szobrot, lelkembe szokellék
A hős csata képe s mind a dicsők, —
Itt, itt im előttem szállanak ok!...

Hajnalkor a harckürt zengett riadóra,
Indul a magyar had, harsogva, robogva
És csillog acéljuk már hamarabb,
Mint ős Budavárra felsüt a nap.

Megszállva a várat tartotta bitorlás,
De Gőrgy már ezt nem nézheti folyvást:

Gyors harci rohamra készíti hadát:
»Előre, vitézek! fel, nosza hát!»

Négy tája az égnek akkor riadást hall
És annyi felől rá megdördül a várfal;
Villámlik az ágyu, csattog a vész,
Felszállni előre vajj ki merész?

Donmiguél ezred szép husz magyar ifja,
Elszánva halálra, vállt egybeszorítva,
Feltörtet a sziklák rése felől
S zászlójuk az ormón leng legelől.

Mint küzde e kis had megvetve halálvést,
Éljen-riadás közt most is, te hazám, nézd!
Nézd, könyvedet öntve itt a poron,
Mint habzik a vértől a trikolor!

Hogy fenn van a szent jel, napfénybe fűröszte,
Lobbannak a hősök, versenynek eresztve;
Nagy Sándor a bércről csap le vadul,
Saskörme közül olyv nem szabadul.

Rajzik fel a bástyán a lángszemű tábor
S bár bomból az ágyuk száz torka a várból,
Majd nincs, a ki tüzzel töltse megint,
Kard és szurony éle vágja le mind.

Megdönti hadával a főkaput *Aulich*,
Sok marcona ellen ott véribé omlik;

Áttör *Knesics* a bős örörökön,
Ott osztva halált a bécsi fokon.

Jó *Kmettivel* ifju bajnok sereg árja
Sáncon, vizen által zudul Budavárba;
A várbeli tornyon csillog a nap
És nézi a mint vért áldoz a had.

Oltárunk emitt volt, itt omla ki vérük,
De győzelem és dics lett bajnoki bérük;
»Most éljen a honvéd!» *Gőrgy* szólt
S becsengte a visszhang messze a hont!...

Zengjük diadalmát a büszke csatának, —
Kik drága, nemes vért áldozva halának,
Buzdulva, magyar nép, állj ma meg itt
És áldd meg a hősök szent porait!

Csendüljön a szózat, a dics dala zengjen,
Kendők puha selyme fenn szállva lebegjen,
Lengjen föl az égig, ime, hol ok
Már élnek örökké Isten előtt.

Emlékük azért áll napfénybe, ragyogva,
Hát zengd, te hazánknak új memnoni szobra,
Hadd hallja a föld és hallja az ég:
»Még él magyar itten, áll Buda még!»

Fejes István.

lenne végre Olvasókönyv, mely túlnyomóan oly olvasmányokból állana, melyek földrajzi és természettudományi ismereteket foglalnak magukban. Ebből az Olvasókönyvből az értelmes olvasás gyakorlása tárgyi elemzéssel kötetten össze.

De arra itt se hely, se idő, hogy egy ily iskola szervezetét részletesen ismertessem. Elégnek tartok annyit, ha rámutatok.

Arról azonban még szólanom kell, hogy mint óhajtanám én ezt megvalósítani. Anyival inkább meg kell e kérdésre felelnem, mert ellentétül azt is felhozhatnánk sokan, hogyha a büntető intézkedéseket is tartalmazó országos törvény nem volt képes az egyszerűbb szervezetű ism. iskolát megvalósítani teljes mértékben, az ott fenálló akadályok itt még inkább megkétszereződnek.

Erre nézve az az én nézetem, hogy oly törvényeket hozni, mint jelenben van, egészen felesleges; amennyiben az végre nem hajtható, vagy legalább kívánt eredményt nem eszközöl. Hanem, igenis, az volna kimondandó, hogy addig senki, se iparos, se kereskedő-tanulónak fel nem vevendő (vagy talán még sikeresebb volna így formulázva: addig senkinek ipari, avagy önálló üzlet nyitására engedelem nem adható), míg az itt jelzett iskolának legalább két évfolyamáról bizonyítványt fel nem mutat. — Továbbá, hogy a földművelő osztály is emelkedjék értelem s nemzeti műveltség dolgában, kimondandó lenne az is, hogy míg szintén, legalább két évfolyamról bizonyítványt fel nem mutat valaki, addig semmi-féle, se községi, se egyházi tisztségben s szolgálatban nem részesülhet.

Talán zokon venné ezt az intézkedést a társadalomnak érdekelt osztálya, illetve osztályai: de elvégre önmaga is belátná, hogy ez éppen az ő javára szolgál első sorban. Igen, mert ezáltal szellemileg és testileg kifejlett iparos, kereskedői és földművelői osztály állana elő a mai, nagyrészt szellemi és testi törpék helyett.

Eszméljünk az elmélkedjünk!

A kor gözerével halad! Esméinket, elmélkedésünknek anyagát megvalósítva, haladjunk mi is! A megkezdett (vagy még talán csak megpendített) ügyet *S.-A.-Ujhely* ne hagyja elaludni; sőt fejleszse azt tovább!

Ertelmes iparos, kereskedői és földművelői osztály, melynek minden érzelme nemzeti műveltségtől van áthatva: ezek hatalmas tényezői a nemzeti nagyságnak, befelé a boldogságnak, kifelé a tekintélynek!

Lóra!

— A „Zemplén” eredeti tárcaja. —

Lóra uraim!! — hangzik a gyepvezér szava és egy 24 tagból álló vidám társaság veti magát nyeregbe a „Magyar Király” szállónak Lajos muzsikájától, vig kurjongatástól és szép leány danájától még mindég viszhangzó termei előtt türelmetlenül prüszkölő paripákon, hogy megkezdje a nagy küzdelmet az oly sokak által áhitott billikomért.

Már permetező esőben jöttek össze pénteken este (rosz nap) a »Zemplén-vármegyei agarász-egyesület» veterán, semmitől vissza nem riadó tagjai, számszerint tizenheten, hogy a versenyt megelőző közgyűlést megtarthassák.

Vig poharazás közben választották meg, megint egyhangulag, az ezelőtti években, azt mondják, közmegelegedéssel működött hármass bíróságot, *Gancsaugh Miklós, Szemere Emil és Thuránszky Tihamér* egyesületi tagokat. Gyepvezérül *Thuránszky Lászlót*.

Kedélyes megjegyzések kísérték az agarak nevezését, aszerint, ki minő sánzokat emlegetett és agarász szokás szerint ki hogyan tudta a maga portékáját dicsérni. — Olyat is hallottunk *Béla* barátunktól az egyikre, nem mondom meg, hogy melyikre, hogyha erővesztőre híz, ő fog vele futni... gyalog. — És »uti figura docet» más napra csakugyan *Béla* került elől gyalog... a *P.* pedig szépen lemaradt.

Hát bizony a sok billikomos között néha ilyen is megakad, mert nem lehessen tudni, hogy melyikben mi ül, azután meg lutri az élet, ki tud-

»Hass, alkoss, gyarapíts, — s a haza fényre derül!(**)
Cuprum.

Vármegyei ügyek.

A földművelésügyi kir. miniszter elrendelte, hogy a vásártulajdonosok és vásárbérlők a vásártéren visszamaradt trágját és hulladékokat a vásár után azonnal összetakarítani és fertőtleníteni tartoznak, ellenkező esetben 100 ftig büntetendő.

A kereskedelemügyi kir. miniszter az Olasz-Liszka város közönsége részéről folyó évi november 8-án megtartani szándékolt pótvásárt nem engedte meg.

A belügyi kir. miniszter a hirdetések és falragaszok megvédelmezése céljából alkotott szabályrendeletet jóváhagyta.

Vármegyei bizottsági tagok lettek a legutóbb végbe ment választás alkalmával: a mádi választókerületben *Kaliczky István*, — a tállyai v. k. *Bernáth Béla*, — a tarczali v. k. *Hubay Kálmán*, — a monoki v. k. *Nagy Sándor*, — az agárdi v. k. *Becske Balint*, — az abarai v. k. *Kiss Ödön*, — a lasztoméri v. k. *Ferencsik Ödön*, — végre a göröginyei v. k. *Gojdics Antal* és *Haraszthy Vince*.

A vármegyei járvány-bizottság Ujhelyben holnap d. e. 11-kor ülést tart.

A vármegyei községi és körjegyzők nyugdíjalapjára örködő választmány holnap d. u. 3-kor az alispán előlülése mellett tanácskozik. Tárgy: *Somogyi Sándor*, cigándi körjegyzőnek nyugdíjaztatása iránt benyújtott folyamodása.

A trepez-celcsei vámos hid, melynek hidfőit az augusztusi árvíz elsodorta, az *Ondava* medrében egy-egy nyílással megszelesítve épül. A trepezi oldalon már annyira előre haladtak a cölöpözéssel, hogy a cölöpverő gépezetet a jövő héten áthelyezhetik a kelcsei oldalra. — Az alispán tekintettel arra, hogy a koronkint meg-megáradó *Ondava* folyó vizén át a közlekedés veszedelemmel jár, intézkedett ideiglenes hid veretéséről, mely az állandó hid elkészítéséig nemcsak a forgalmat biztosítja, hanem a hidfők építésénél is jó szolgálatot tesz.

*) *Cuprum* szép cikkelyei megszívlelendő arany-igazságokat tartalmaznak. Úgy vagyunk meggyőződve, hogy azok az igazságok a halottjaikból föltámadó »nemzeti iskolák» képeiben előbb-utóbb be is illeszkednek a nemzeti népművelés programjába, melynek előkészítésével és megvalósításával úgy az országos kormány, mint a székes főváros és a vidék nevezetesebb emporiumainak társadalma élénken foglalkozik. Amit a »Szabad Lyceum» formájában éppen most szerveznek Budapesten, jóval több, — és amit az iparosok vasárnapi szabad oktatásának ügye körül most már második évre végez pl. *M.-Szigeten* az ottan működő felső- és középsikolai tanárok lelkes szövetkezete, jócskán kevesebb, mint amennyit proponál *Cuprum* t. munkatársunk az ő életrevaló javaslatában; de az is, meg ez is, mint egy-egy modern nemzeti kulturális intézmény eszméje, *Cuprum* alapfölközlővel megegyező. Mi, abból az alkalomból, hogy *Ujhely* iparosai körében s az önképzés érdekében dicséretes mozgolódást veszünk észre: fölhívjuk a vezetők figyelmét *Cuprum* javaslatára s kívánjuk nekik, hogy az itteni tanár-karok megnyerésével legyenek oly szerencsések, mint m.-szigeti iparostársai voltak az ottani vasárnapi szabad oktatás intézményének létesítése körül. És olyan szerencsések lehetnek is, ha t. i. ezen a téren választásuk jó eljárásra esik! *Szék.*

hassa, melyikre hogyan üt ki, pláne a mai igazságos világban.

No de lássuk a billikomos jelölteket: *Szerviczky Ödön* nevezte s. sz. *Szöcske* nevű agarát; *Andrássy Géza* gr. *Bob* f. k., *Szipp* f. sz., *Ledi* h. sz.; *Vécsey Alfonz* br. *Svidrik* f. k., *Harndenberg Aladár* gr. *Pici* f. sz., *Stellö* f. sz., *Sürgöny* f. k.; *Szemere Gáspár Danár* c. k.; *Molnár Béla Róka* s. k., *Holló* f. k., *Kincsem* f. sz.; *Cseley Lajos Fúrge* s. sz.; *Nemthy József Pagát* s. k.; *Nagy Barna Kisasszony* f. sz., *Urli* f. k.; *Dókus Gyula Cigány* f. k.; *Thuránszky László Sárkány* s. k., *Remény* c. k.

Harsogó éljenzés és a felemeltetés fenyegető veszélye között zárta be egyesületünk közkedveltségü aelnöke ezeketán a közgyűlést és engedett szabad folyást a társaság ki-kitoró jó kedvének, melyet még az ablakokat paskoló zuhogó zápor csattogó hangja sem volt képes tulharsogni, s még kevésbé lehangolni.

Biztunk az agarászok istenében, és aki ő benne bizik nem csalatkozik.

Reggelre kelve a nap isten mindent meg-aranyozó sugaraival pokolba kurgatta »Jupiter pluvius»-t alkalmatlan záporával, teljes pompájában ragyogott s ragyogása magával ragadta a kedélyesen eltöltött éjszaka kellemes emlékein merengő vadász-társaságot is.

Lóra! — szólott a vezényszó és a lovas társaság hosszas kocsisortól követeve frís erőben, pihent paripákkal indult arra az orosz ruszkai híres medvevadászát megénekelője szerint »heroikus nagylelkűséggel átengedett» versenyter-re, a mit mind közönséges agarásnyelven »gyep»-nek szoktunk nevezni.

Műtárgyak átvétele. A gerenda-sztropkai törvényhatósági közuton állami segedelemmel felépített 287 és 289-ik számú műtárgyakat, melyek a sztropkai járásban *Minyócz* község határában vannak, múlt hó 30-án vizsgálta felül és vette át a kiküldött bizottság.

Kavics-átvétel. A miskolcz-gerendai állami út 42—76 kilométer szakaszára, a B.-Keresztúrtól S.-A.-Ujhelyig húzódó útszakaszra, kiszállított kavicsnak felülvizsgálatát és átvételét a múlt hónap 27-én teljesítette az erre a célra kirendelt vármegyei küldöttség. Mint értesültünk, a megbízásban eljáró küldöttség teljes megelegedéssel tapasztalta, hogy a kitűnő karban lévő állami útszakaszra kihordott fedőanyag úgy minőség, mint mennyiség tekintetében a szerződés feltételeinek megfelelő volt. A jelen alkalommal ép úgy, mint a multban is mindig tapasztalt mintaszerű rend és pontosság *Balassy Ede* kir. útmester fáradságtalan ügybuzgóságát dicséri.

Hírek a nagyvilágból.

Az osztrák válság. A *Taaffe*-kormány, mely a Lajtán-tuli tartományok kormányzásában már tizenöt év folyásán át az ellentétek kiegyenlítésének politikáját folytatta, a birodalmi gyűlésben most támadt pártpolitikai ellentéteket kiegyenlíteni nem bírván, beadta lemondását. Öfelsége a lemondás elfogadása ügyében még nem határozott.

Spanyolországban a morók, most isten tudja hányadszor, ismét fellázadtak a spanyolok ellen. Már hetek óta tart a csatározás. *Ortega* spanyol tábornok e napokban, nagyobb csapat gyalogság és lovasság élén, megrohanta és szétzörta a kabilokat.

Gučko orosz tábornokot, kit a jövő nagy háború főhadvezérének tekintettek, mint hírlík, megmérgezték. A tábornokot sikerült ugyan a mérgeg rögtönösen ölü hatásától megoltalmazni, de a mérgezés utóhatásai nem mentik föl a tábornok környezetét a legkomolyabb aggodalomtól.

Matejko János, a lengyelek nagy festőművésze, Krakóban hirtelen halállal kimult. Busulhatnak a lengyelek, mert *Matejko*-ban nemcsak a világhírű művészt veszítették el, hanem a lángoló lelkesedéssel telt hazafit is, aki művészetével élesztette bennük a nemzeti önértzetet.

Hírek az országból.

Mindenszentek napján az osztrák-magyar birodalom összes hadserege, öfelségének, mint legfőbb hadurnak elhatározása következtében, tanuja volt annak az ünnepies ténynek, hogy az ujonnan besorozott katonákat, az isten szabad ege alatt, újra feleskették.

Az osztrák kormányválság sulyponja most Budapesten van. *Windisch-Grätz* Alfréd hg., *Thun-Hohenstein* Ferenc gr. csehországi helytartó és *Bádeni* gr. gácsországi helytartó tegnapelőtt voltak Budavárban öfelsége előtt kihallgatáson. A jelek oda mutatnak, hogy öfelsége *Windisch-Grätz* hg.-et bizza meg az új osztrák-kormány megalakításával.

Az országgyűlés képviselőháza nov. 3-ától folytatja az 1894. évi állami költségvetés bizottsági tárgyalása miatt elnapolt ülésezéseit.

»Gyepre» tehát! De nem azért, hogy egyik agar a másikára pályázzék, mint a hegyes tollu x—y, medvevadász mondja, mert arra nem volt szükség. — Szeret minket Szt. Hubert és ha kiharancsolta a legszebb ragyogó időt, adott hozzá nyulat is. Nem úgy mint a medvevadászokat, hogy alaposan meg is áztatta, el is áztatta, medvét sem láttak igazit, hiába ittak előre a bőrre. Igaz, hogy első nap mink is kénytelenek voltunk grajzleroskodni a nyulakkal, de arról sem az alsó, sem a szomszéd határbeli nyulak nem tehetnek, hogy a szaporodásban fordított viszonyba jutottak a puskásokkal, s még az időjárás is emezeknek kedvez, mert a puskás gombamódra nő, — az esős idő pedig rendkívül kedvező a gombatenyészetre. a nyulat meg előli.

Nem is soká forsziroztuk a szerencsét, az alsó határon. A herceg tanyáján egy nyulat ugrasztván, megcsináltuk az első futást, azután ki volt adva a jelszó át a toronyai nyulasabb vidékre, közelebb a gyep-vezér borházához, ahol terített asztalokkal, vig cigányzene mellett vártak a sportkedvelő szépek arra a versenyre, a melynél a billikom is más, a versenyzők is másak.

Még egy futást, hadd fusson a *Pici* a gazdája határan, mutassa meg mit tud. Meg is mutatta. Elöl ment a nyul, utána a *Szöcske* zsebkezdővel nyakán, azután egy nagy semmi, következt *Béla*, azután egy még nagyobb semmi, kullog a *Pici* fel a hegyre. — Könnyű az ítélet, ne menjünk utána, irány a füstölő kéményű borház, gözölgő bográcsos, párolgó teával, muzsikaszó, jó bor mellett a vármegye legszebbjeivel.

Minő szüret — szólóttó nélkül! Még az az egynehány visszamaradt filokszera is elkotródott

Folytatás a melléklet en.

Szinház.

Rövid, pár napos, idő múltán újra bezáródtak a színház kapui; újra mély csend üli minden zugát. Ott áll a szentély, de papnői és papjai a messze idegenbe mentek; oda, ahol áldozat-be-nyújtásukat több hívő veszi csoportosulva körül.

Mi pedig elgondoljuk: miért is e közöny, e hidegség az ujhelyi publikumban? Megfejtene sem mi nem tudjuk, sem mások nem tudják. De hát minek is? Heggedő sebet tépnénk fel: erre pedig csak lelketlenek vállalkoznak.

Szombaton, október 28-án, népelőadásul felére leszállított helyárrakkal a régi, józsu, magyaros zamatu népszínművet adták; *A betyár hendőjét*. Az elég nagy számu közönség lelkesen tapsolt a két legjobban játszóknak: Kovácsnak és Zoltán Olgának. Amaz (Bandi) szerepében tehetőségének egy újabb oldalát mutatta be a közönségnek. Jó paraszt fia volt; hozzá való alakja, jó zamatu magyaros kiejtése töröl-metszett betyárt láttatott benne. Zoltán Olga (Zsófi) kedvesen csengő, de kis terjedelmű és gyenge hangjával is olyan szépen énekelt egy pár magyar nótát s olyan tüzzel-pattant módon sürgött-forgott — és pedig kifogástalanul — hogy szerepének megjátszása dícséretére válik neki. A többi szereplő is, ki hogyan tudott, igyekezett jó alakítást nyújtani.

Vasárnap d. u. ugyancsak népelőadásul a *Szoknyás bakák* mulattató énekes bohózat ment elég nagy számu nézőség és hallgatóság előtt.

Este, rendez helyárrakkal, a budapesti városi színházban annyiszor egymásután adott darab a *Tót legény Amerikában*; vagy utazás Csikágóba című bohózatot adták. A darab magában véve egy ostobaság semmi, amin sok helyen nem nevetni, de bosszankodni lehet, s a játszó is úgy játszottak, mintha az egész darab szövegét ott, hirtelenében, maguk költötték volna. A színlepel és külföldi táncokat ígért: mi nem láttuk, csak a — csárdást. Aztán az a diszlet! Az a hajó! Jobb erről nem is szólni. A szereplők közül ki kell emelnem Kovács-ot (Vadas Béla) Simándi-t (Papa nek) Zoltán Olgát (Milka) ki nagyon ügyesen táncolt, meg is ismételtették, — Radnai-t (Steffens). A színház elég látogatott volt. Ugy tetszik, hogy ha Simándi tovább itt marad, s nem ezzel a darabbal zárja színi évadját, a közönség már-már fölmelegedett volna. K-S

Különlék.

(Királyi adományok.) Ófelsége kabinetirodája utján, Rohács Gábor borsii, és Dzsverin Endre sztárai tanítóknak egyenként 15—15 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Személyi hírek.) A *Fókai Mór* ötven éves írói működésének megünneplésére alakult országos végrehajtó bizottság lapunk szerkesztőjét a *Fókai jubileum-nagy bizottság* tagjává megválasztotta. — *Sebeők* István, az ujhelyi ref. egyháznak évek során kedvelt és képzett segédlelkésze, Nyír-Acsádon helyettes lelkészessé választatván, váro sunkból eltávozott. Helyét az ujhelyi ref. egyháznál *Botka* József segédlelkész foglalta el. A távozót isten áldja, az érkezőt isten hozta!

(Mementó!) Mindenszentek estéje ünnepies alkalom a keresztény világban, hogy az élők a

szégyenletiben. Hiába pusztította el a szőlőt, ilyen szüreti társaságot még nem látott a toronyai hegy, pedig az a borház sokat látott ám egyszer-máskor.

Gyönyörű kép! Festő ecsetjére méltó. Festő hiányában legalább is grófi fotografus elé. Megtette, levette. Előbb a kocsió szépeket kíséreléssel, utána a lovasokat a sorra kerülő két agárral. Lássuk előbb az első képet.*

Ha a gömöri agarász-egyesület költőinek ékes tollit bírnám, én is külön-külön használnám a gyönyörű, bájos, elragadó jelzőt; de így össze-vonom, s azt mondom: mind elragadóan bájosak, mind gyönyörűek valának ók...

Szétlül látjuk a borház tornácán ülve *Hardenberg* Aladár grófnét, magyaros érzelmekkel és szokásokkal teltapósával *Hardenberg* gróffal, — utána *Boronkay* Györgynét Sarolta leányával, mellette áll a ház asszonya: *Thuránssky* Lászlóné teával kinnálva, *Dókus* Ernőné Säckingen Zsófia grófnővel, — *Dókus* Gyulánét Balogh Gizi és Lehoczky Rózával, — *Cseley* Lajosné, *Szemere* Margittal, — *Kossuth* Lajosné, — *Liszy* Viktorné és *Liszy* Koralit, — *Meczner* Bélánét Anna leányával és *Bencsik* Izával, — *Molnár* Bélánét, — *Nagy* Barnánét Adriányi Saroltával, — *Sennyey* Mimi bárónét társalkodónőjével, — *Szervicsky* Odónnét Bydeskuthy Örszével és Saroltával, — *Wieland* Lajosné, — mellettük és körülöttük a legjobb kedvű férfakkal és táncra ingerlő fiatalokkal.

Kevésbé elragadó, de impozánsul szép képet mutat a lovasoké *Vladár* Emil e. alelnök és *Dókus* Gyula e. titkár, továbbá a gyepevezér és bírákon kívül *Andrássy* Sándor gr., *Sennyey* István br.,

* Megrendelhető Kámány fotografosnál Ujhelyben. Szek.

halottak emlékének kegyelettel áldozanak. Tarolt mező, szélhordta sárguló falevél, fagyos, zuzmárás őszi idő: mind-mind olyan alkalmasak a komor hangulatok felköltésére és rideg kiszámítás-sal teszik az emberek előtt emlékeztetéssé az örök szavakat: *Memento mori*. — Városunkban is kivilágították a temetők lakóinak pihenő helyeit a szeretet mécsseivel, hogy a halottak lássák, onnan a másik világból, még itten élő övéiknek változatlan szeretetét és annak a sirokon ragyogó sok ezernyi, meg ezernyi szimbolumait: a koszorukat, a gyertyákat, mécseseket, fáklyákat, lámpásokat transzparenteket, lampionokat. Ugy a rk. mint a gk. és a ref. temetők is fénytengerben úsztak. A gazdag ragyogó mécseseinek ezreivel a szegény a maga filléres gyertyáival áldozott kedves halottja emlékének. — Legyenek megszentelve a könyektől áztatott rideg hantok. *Memento mori* Jusson eszébe mindig és mindenütt a büszke élő embernek, hogy porhüvelyé nagyon is közel áll az anyaföld rögéhez. — Ne bántuk tehát egymást, hanem tiszteljük és szeressük inkább. Mert hiába büszkélkedel te gazdag! Eppen ugy te is, mint az a földhöz ragadt szegény, lenni fogsz: *por, hamu, semmi*... Mementó! (M.)

(A vörös-kereszt egyesület) »Jó szív« osztálya *Dókus* Gyula főkválasztmányi elnök előtejesztésére és főispánunk öméltsósága közbenjárásával e napokban 1100 (egyezerszáz) forintot küldött árviztől sújtott felszvidékünk szegény lakosságának fölsegítésére.

(Halálozás.) A következő gyászos jelentést kaptuk: *Ocskay* Emilia, Ottill férj. Pribék Tivadarné és gyermeke: Emma, továbbá József és neje. szül. Olchváry Anna és gyermekei: Andor, Margit, férj. Jurcsó Ágostonné és László mélyen szomorodott szívvel jelentik édes atyjuk, apósuk, illetve nagyatyjuk: ocskói *Ocskay Imre* nyugalmazott állami hivatalnoknak f. hó 4-én, éjjeli 1/2 órákor, életének 75-ik évében szívveléltetés következtében történt gyászos elhunytát. Örök áldás és békeség lengjen az elhunyt porai felett! — Folyó hó 2-án kísértük általános nagy részvét közt örök nyugalomra, az ujhelyi rk. sitkertbe, *ösv. Emődy Dánielné* szül. Kovácsy Vilma asszony koporsóját. — Az elhunyt úrnőben *Emődy* Béla, kir. törvényszéki bíró, szeretett mostoháját gyászolja. Ugy most nevezett tisztelt barátunk mint általa a köztiszteltben élő *Emődy*-család tagjai az őket sújtott gyászos esethez fogadják legbensőbb részvétünk nyilvánítását.

(Tea-est.) Az olvasó körnek f. hó 11-én a színház-teremben rendezendő tea-estéje, amint a készülődésekből látszik, fényes sikerű lesz, mert, értesülésünk szerint, Ujhely város, sőt a vidék intelligens köréi is osztatlanul részt vesznek e mulatságon, melynek jóvá, fesztelenné- és kedvessé tételén fáradhatatlan rendezőség buzog. — A rendezőség most annak a fölemlítésére kért bennünket, hogy ha valaki e mulatságra elnézésből meghívót nem kapott volna, igénye kiszolgálásáért az olvasó kör bármely tagjához fordulhat.

(T. Olvasóinkhoz) Lapunk mai számának *Tárca* és *Irodalom* rovataiban egymással szorosán összefüggő két dologgal találkozunk t. olvasóink. Ott, a *Tárca*-ban, *Budavár* c. hazafias költeményünk ugyanazt dicséri, aki emitt, az *Irodalom*-ban, előfizetésre szólítja lapunk t. olvasóközönségét. — Szinte felesleges tennünk, hogy *Fejes* Ist-

Hardenberg Aladár gr., *Vécsey* Alfonz br., *Cseley* Lajos, *Nemthy* József, *Szemere* József és *Gáspár*, *Szervicsky* Ödön, *Molnár* Béla, *Nagy* Barna, *Klobusiczky* Tibor, *Dombay* Kálmán, *Ferdinándy* Géza, *Csapó* Zoltán, *Bernáth* Aladár, *Spielenberg* Gábor és *Malonyay* Tamással.

Vérmes reményekkel indultunk neki ebéd után a toronyai és csörgői határoknak. S hogy reményeinkben itten is csatlakozánk, mondják, az az oka, hogy az éjszakai zápor mind a hegybe szorította fel az ellenük indított hadjáratot megneszelő nyúlfiakat. Azt is mondják, hogy a gombamódra szaporodó puskások fegyvere idáig elhat a tilalmasban.

Hiába, a gyalogos ember születésénél fogva ellensége a lovasnak. Mondják azért, mert a maga két lábán kénytelen e cudar világot végigtaposni, amaz pedig lóhátról diskurál le hozzá. Én nem tudom, csak azt látom, hogy mióta a világ fennáll, a baka a huszárral, a puskás a agarászszal nem tud megférni. A baka lelővi lováról a huszárt, a puskás nem teheti ezt az agarászszal, hát legalább a nyulat előlvi előle. Néha eltéveszti és nyúl helyett agarat lő.

Négy futással végeztük az első napot és hogy az elégedetlenség általánossá nem lett, köszönhető *Pista* bárónak, kit a verseny szüreti ebédje anynyira lelkesített, hogy a nap sikeréből mitsem engedett levonni.

Mégsem bolond a német, hogy *Wein*, *Weib* und *Gesang* -ot tűz jelszavául. Ez lelkesíti a magyart is, ebből és a jó magyar csárdásból vette ki a borháznál visszamaradt társaság az estveli mulatság előlegét.

vánt, ki 24 év óta kedves ösmerőse a *Zemplén* t. olvasóközönségének, *Zemplén*-űnknek pedig büszksége, hosszasan ajánlgassuk. Aki, mint *Fejes* István is, lelkeszi, szónoki, írói és költői munkássága körében egyaránt kivívta mindnyájunk tiszteletét, — aki, mint ő is, már 30 éve múlt, hogy „észszel, szívvel“, nemes önzetlenséggel szolgálja hazáját, — aki, mint ő is, a pieriai berek forrásától megilletett lélekkel osztozik nemzetének örömeiben, bánatában, s ha sziveinkhez hangolt lantját megszólaltatja, vele együtt sirunk és vidadunk: méltó arra, hogy midőn előfizetésre nyújt alkalmat, *Bíránia teljesítsük kötelességünket*, — és illő az alkalom, hogy mi ujhelyiek és zempléniak, szép példával eluljárva, buzdítsuk honfitársainkat a *Fejes* István költemény kötetének megvételére; mert azok a költemények, egytől-egyig örökbecsű gyöngyszemei egy szép lélek ragyogásának. Eppen ezért bizvást bizunk t. olvasóink pártfogásában s abbéli meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy *Zemplén* költő-papjának, *Fejes* Istvánnak, midőn költemény-kötetét közrebocsátja, nem lesz oka szám-bánomot mondani a majd azért, mert nemes vállalatát még anyagi felülfizetéssel is kellett tetéznie. — Végül bizalommal fordulunk még t. olvasóinkhoz s remélni merjük, hogy közülök többen, sokan gyűjtő ívet is fognak kérni a költőtől, hogy verskötetei számára mennél több vevőt irassanak föl.

(Gyilkosság.) Lapunk zártakor vettük az értesítést, hogy *Csáky* Géza szerencsi állomásfő a nov. 2-ára virradó éjjel meggyilkolták. Reggel 6 órákor találták meg az utcán, a város egyik kávéházának ablaka alatt, holtan elterülve. A gyilkos golyó az áldozat jobb hóna alatt furódott be a testébe, tehát olyan helyen, hogy az öngyilkosságnak minden legkisebb feltevése is kizártnak tekinthető. A gyilkosság elkövetésének gyanuja egy munkás emberre irányul, kit a meggyilkolt állomásfő néhány nappal ezelőtt a szolgálatból elbocsájtott.

(Végítesség.) *Kéler* Edét, a varannai járás legidősb je gyűzőjét, ki 43 évet töltött a napjainkban roppant munkaerőt igénylő pályán, okt. 30 án kísérték utolsó útjára a temetőbe. A munka mellől dült ki, fölemésztette életterejét a jegyzői iroda, mely pihenő napot nem ismer. — Impozáns részvét kísérte örök nyugvóhelyére, a tágas udvar nem volt képes befogadni az egybegyűlteket. Minden jelenvolt hallgatót mélyen megindító halotti beszédet mondott a koporsó felett *Hosnek* Lajos, kladzani ág. ev. lelkész, nagy vonásokban ecsetelvén a megboldogultnak élettörténetét. Azután *Warga* Mihály mernyiki ág. ev. lelkész bucsuztatta el mélyen megszorodott övétől, *Danyicskó* György tavarnai körjegyző pedig a kartársaktól, kik a járás területéről igazi kollegiális szeretettel jelentek meg valamennyien, hogy Nesztorukat, a koporsóban fekvőt, karjaikon költöztesék át az anyaföld csendes ölébe. A temetőben az erre az alkalomra összeállt daloskör, hálául a megboldogult buzgalmanak, ki mindig készen volt, ha énekelni kellett két gyászdal tzengett el. A járás jegyzői kara, s a rokonok gyönyörű koszorukban rótták le kegyeletüket s az érckoporsó teljesen fődve volt az igazi részvét e jeleivel. Az örökre elköltözött özvegye és egyetlen leánya siratják. Legyen neki a föld könnyű s az örök béke lengjen hamvai felett, *r. l.*

Ósi szokás az az agarászoknál, hogy este 6 órákor ebéd, utána tánc kivilágos kivraddig. Itt a társaság gyöngédebb része nem hogy megapadt volna, de sőt szaporodott *Dókus* Mihályné és *Róza* leányával, *Stépan* Gáborné és *Ida* leányával.

Nagylelkűen kaptuk az alsó határt két napra, mink még nagyobblelkűek voltunk és a kiténő határ nyúlóságát már másodnap nem apasztottuk, de a bereczkői réven szépen áthajózáván, folytattuk a híres lukai gyepon.

Harmadnap Szerdahelyen és az Eperjes szögön. Este mindég vissza és mindég bál. Így ment teljesedésbe sokaknak az az első estveli kívánsága *»Bárcsak ez az éjszaka tizenhárom napig tartana.«*

Tartott is négy nap és öt éjszaka. — Negyedik nap volt a billikom-futás a szerdahelyi gyepon, hol az egész társaság *Szervicsky* tagtársunk vendége volt, még mindég 15 lovassal.

Olyan mezőn, aminőt sok agarász-egyesület első nap sem képes felmutatni.

Vidám társas ebéd követte a billikom-futást *Ödön* barátunk vendégszerető házána, s hogy ennek hajnalig tartó áldomás lett a folytatása, senki nem fogja a társaságtól rossz néven venni, csak a társaság fájlalta, hogy messze külföldön betegen fekvő billikom-nyertes elnökével nem koccinthatott áldomásphárrt.

Ötöd nap reggelén már a Nap-isten is megsokalta a mulatságot, s a mily szépen ragyogott négy napon át, ugy elborult ötöd napra, s hogy ne lássa, ködfátyolt borított annak az utolsónak maradt öt hazatérő agarászok útjára, akik talán

(N-Polenáról) vármegyénknek e Galicziával határos kis községéből örvendetes újságot irtak nekünk. — Ma egy hete a délutáni órákban avatták föl nagy ünnepeiséggel az újonnan épült népiszkolát, mely ugy külső csinját tekintve, mint belső berendezését vizsgálva a Beszkekde alján, sőt még nagyobb darab földön is ma ritkítja párját. Méltán örültek, akik jelen voltak, a szép iskola megnyitásának; mert *N-Polena* derék lelkészétől, a magyar nyelvet és népnevelést terjesztő egyesület választmányában is jó hírnek örvendő *Bihary* Emiltől, bizalommal várhatják, hogy az oltár mellett az iskolát fogja a legszentebb helynek tekinteni. Mikor amott istent dicséri, emitt a magyarok istenének dicsőítését fogja tanítani. Mert ennek a hazafiság dolgában is kitűnő lelkésznek jelszava: *Isten és a haza!* S ezt kimondván mikor az égre tekint és a tájra mutat, nem *kijel*, hanem *Árpád* földjére mutat. A községet, melyben munkálja az ur szőlőjét, népe *Velika Polyana*-nak nevezi, mert erdők közepette, szép terjedelmes, tisztas mezőn fekszik. Ő, mint az idegen hangzásu zempléni község-nevek átmagyarosításának egyik lelkes előharcosa, már évekkkel ezelőtt megértette népével, hogy annak a *Velika-Polyan* nak *Nagy-Mező*-vé kell átmagyarosodnia, nemcsak külső tekintetben, de lakosságának gondolkodása, érzése, nyelve tekintetben is. Hogy ezt a nemes óhaját megvalósíthassa, mindenek előtt *iskolára* volt szüksége. Zörgetett hát és megnyitattat előtte, kért és adatott is neki. Egyházmegyéjének a magyar hazafiság dolgában is elüljáró főpapja éppugy, mint a vármegyei köz-művelődés anyagi érdekeit istápoló közigazgatási bizottság, élén *Molnár* István főispánunk ömeltóságával, ugyszintén *Bernert* Ferenc földesur és maguk a hívek voltak a bőkezű Mecénások, kik a díszes népiszkola emelhetését N.-Polenán lehetővé tették és akik az iskolának ma egy hete történt ünnepes fölavatásával nekünk mindnyájunknak, kik ez alkalommal a derék *Bihary* Emil hívására egybe sereglettünk, a legtisztább hazafias örömműveket egyikét szerezték. Éppen a felavatás folyamán érkeztek parnói *Molnár* István főispán ömeltősága, továbbá *Nemes* Lajos kir. tanácsos tanfelügyelő, *Dongó* Gy. Géza szerkesztő és *Lehoczky* Endre szinai esp.-plébános megleghangu üdvözlő levelei *Bihary* Emilhez. A levelek egyenkint fölolvastatván, zajos, szünni nem akaró éljenzéssel fogadtattak. — Az ünnepesség záradékát a *Himnusz* képezte, melyet a jelenvolt intelligencia egy szívvel-lélekkel, folyton fokozódó lelkesedéssel énekelt el. Távozáskor az iskola növendékei lepték meg a hallgatóságot kellemesen avval, hogy *magyar nemzeti dalokat énekelték*. *Bihary* Emil kedves vendégei tiszteletére 22 terítékes, lukullusi estebédet adott, mely alkalommal sok szellemes és emelkedett szellemű tosztkokban is gyöngyösködünk. A legvidámabb együttlétnek csak a kísértetek órája vetett véget. Tartozom még a nyilvánosság előtt kiemelni *Chariton* György községi bírót is, kinek a díszes iskola fölépítése körül nagy érdemei vannak. Vajha, midőn mindezekről a »Zemplén«-ben hírt adunk, velünk együtt örvendene a mi kedves Zemplénünk is, mint közös jó édes anyánk, kinek mi, Krajnya-vidékiek, büszkén valljuk szerető fiaul magunkat. Vajha, mint itt a fölavatást követő lakomán történt, a község aprajával s nagyjával, kik velem együtt kiáltottak háromszoros *Éljen-t Bihary* Emil szeretett lelkészükért, visszhangra találna ebben a mi, egymást hiv szeretettel ölelő nagy vármegyénkben

még ma is agarásznának, ha volna kivel, s főleg ha volna mivel.

Én is búcsut vennék már a szives olvasótól, hanem most veszem észre, hogy tulajdonkép mindéről meséltem, csak magáról a verseny lefolyásáról nem. Mivel pedig azt hiszem ez is sokakat érdekel, im az összevetések:

Szellő	Lédi	Lédi	Lédi		
Lédi	Lédi	Lédi	Lédi		
Sürgöny	Urfi	erővesztő			
Urfi					
Róka	Róka	Róka			
Sárkány	Pagát				
Pagát					
Svidrik					
Remény	Remény				
Erővesztő					
Cigány	Cigány				
Kisasszony					
Swipp	Swipp				
Holló					
Boob	Boob				
Kincsem					
Fürge	Fürge				
Danár					
Fürge					
Szőcske	Szőcske				
Pici					

A *Lédi* lett a győztes, az vitte haza az egyesület által adott első díjat, egy igazán grófi asztalra illő vert ezüst gardinier-t, — míg a másodikkal megint csak a *Fürge* volt legerősebb, s örvendeztetette meg gazdáját az egyesületi elnök gyönyörű munkájú asztalkájával. A sógor pedig hiába haragszik, a *Remény* továbbra is remény maradt.

Várjunk még egy esztendő, szebb jövőt és több szerencsét!

T. L.

isl Avval végzem, amivel végzi a legősibb magyar írás: »*Clamate* terc, de »*Kyrie*« helyett háromszoros *Éljen-t* mondok *Bihary* Emilre, a Beszkekde alján a magyarosodás legbuzgóbb apostolára. — a.

(Mégkéselt rendőr.) Ma egy hete történt, hogy *Zsukovics* és négy társa, meganyi ismert kapcabetyár, részeg állapotban éktelen lármával botorkáltak éjjel 10 óra után a *Kazinczi-utcán*. Az ott őrt álló rendőr kötelességéhez képest, csendre és rendre intette őket, hanem ezek a helyett, hogy elhallgataknak volna, csak inkább vérszemet kaptak és még jobban ordítottak, sőt megtámadtak a rendőrt is, ki az őt fenyegető veszedelmet látván, a *Széchenyi-téri* rendőrt hívta segítségül; azonban az sem volt elég, mert a gazemberek bicskával támadták az utjokat álló rendőrré és a fején, fülén több súlyos sebet ejtettek. A segítségül érkezett rendőrök ekkor már nem vették tréfára a dolgot, hanem kardot rántva osztogatták az utást és vágást, kit hol értek. Ez vetett véget az tán a háborúnak és sikerült a gazembereket lefűlve a dutyiba s onnan másnap a vizsgáló bírósághoz kísérni.

(A »Zemplén« naptár) példányai a t. megrendelőknél még a mult hét elején szétküldettek. Kik még készletlélből akár személyes szükségletre, akár szives elárúsítás céljából megrendelést akarnak tenni, sziveskedjenek ebbeli szándékukat lapunk kiadóhivatalával egy levelezőlapon mielőbb közölni, hol is e rendelmenyeket posta fordultával készségezen fogják eszközölni.

(Mégzőkött zsvány.) Pohlord *Borka* cigányasszonyt több rendbeli lopás miatt régóta körözöttet és nyomozta a rendőrség eredménytelenül, míg végre e napokban hurokra került s a város-házára bekísérték. Itt a furfangos tolvaj a roszul-létet olyan jól szinlelte, hogy az orvos is hitt neki és rendeletére a vármegye közkórházba szállították. *Borka* cigányasszony kapott a jó alkalmon s az ott töltött első éj folyamán az egyik ablak vas rostélyát kifeszítvén, megugrott, eddig nyomtalanul.

(A m. kir. államvasutak igazgatósága) közzé teszi, hogy vonalai a forgalom rendes lebonyolítását jelentékenyen nehezítő árutorlódás elhárítása végett kocsiainak rakodási határidejét mindazon árukra nézve, melyeknek be-, illetve kirakására a díjszabási határozmányok értelmében a felek vannak kötelezve, valamennyi állomásán — Fiume állomást kivéve, az üzletszabályzat 69. §. 7. bekezdésében foglalt határozmány alapján és a felügyeleti hatóság jóváhagyásával folyó évi november hó 1-től kezdve továbbá intézkedésig a díjszabás-szerű rakodási időről 6 nappali órára szállította le.

(Időjósolat nov. 5 ére.) *Enyhe, helyenként csapadék.*

Irodalom.

Aláírási felhívás *Fejes István* összes költeményeire. Irodalmi viszonyaink ma olyanok, hogy verses művekre még a központban lakó írók is alig kapnak kiadót. Vidéki íróknak erre gondolni sem lehet. Ha az ember géniuszt követve mégis ír, munkái éveken keresztül vesztegelnek fiókjában azon kisebb verseken kívül, a melyeket a napi sajtó felhasznál. Így a költő, működésének azon egyik célját, hogy tehetségének mértéke szerint korára is hasson, semmi esetre sem érheti el. Ily körülmények közt, nehezen bár, de mégis elhatároztam magamat arra, hogy az eszményi irányu versköltészet kedvelőihez fordulok, csupán annyit kérve, hogy a kik működésemet ismerik, és valamire méltányolják, *aláírásukkal segítsék elő* »*Összes költeményeim*« kiadhatását. Költeményeim két nagyobb kötetben jelennek meg, nagy 8-ad rétű iven, díszes kiadásban. Egyik kötet lyrai és vegyes verseket, a másik három költői beszélyt és két olvasmányi színművet fog tartalmazni. *Aláírónak* 5 ftért bérmentve küldöm meg a példányokat; a bolti ár 6 ft lesz. Gyűjtőknek 8 példány után tiszteletpéldánnyal szolgálók. Az ivenek méltóztatassanak hozzám visszaküldeni, lehetőleg *december 1 éig*. Egyes megrendelések levelezőlapon is eszközölhetők. — S. A.-Ujhely, 1893. október hó. —

Fejes István.

Egyetemes regénytár. Ha végig tekintünk az utolsó évtizedek magyar szépirodalmi vállalatain, melyek egymás után tüntek le a színtérről, egyet sem találunk közöttük, a mely annyi ideig tartotta volna fenn magát, mint az Egyetemes regénytár. Ez a kitűnő vállalat, melyet a *Zinger* és *Wolf* né kiadó-cég nyolc évvel ezelőtt indított meg, immár kilencedik évfolyamába lép. Bizvást mondhatni, hogy dicsően megfutott pályája volt ez a uyoic esztendő. A mi újat és jeleset a külföldi és hazai regényirodalom csak termelt, annak szín-java belekerült az Egyetemes Regénytárba. Az Egyetemes Regénytár most meginduló új évfolyama már nagyobbára eredeti magyar művekből fog állani. Mindjárt az első kötet szerencsés megindulás ebbe az irányba. *Herceg* Ferencnek, az oty méltán nagy hírnevet szerzett kitűnő íróknak legújabb regénye ez: *Simon Zsuzsa*. Es a *Simon Zsuzsa* nem hazudtolja meg a »*Gyurkovics* leányok« szerzőjét. A bámulatosan egyszerű, minden keresetség nélkül való kompozíció, s a mellett a finom és mély lélektani rajz csakis a *Herceg* Ferenc tolla alól kerülhetett ki. A *Simon Zsuzsa*-val *Herceg* Ferenc újabb babért fűzött hírnevének koszorújába. A *Simon Zsuzsa* két kötetből áll, egy-egy kötetnek az ára, igen csinos piros kötetben, 50 kr.

Egyesületi ügyek.

Felhívás.

Tiszteletteljesen van szerencsénk S.-A.-Ujhely város összes iparosainak becses tudására hozni, hogy az »*Általános munkás betegsegélyző*« állami organizációja folytán szükségessé vált a »*S.-a.-ujhelyi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyesület*«-ének egy címét valamint alapszabályait rekonstruálni, és ennél fogva a reorganizált egyesület a »*s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egylete*« címet vette fel, a melynek alapszabályai f. é. augusztus hó 30-án a nagyméltóságú Belügyminiszter urhoz jóváhagyás végett, hivatalosan felterjesztve voltak.

A fent említett egyesületnek az a tendenciája, hogy hasznos összejevetek, szak- és egyéb celszerű felolvasások, valamint folyóiratok olvasása által szellemi, de leginkább iparfejődésünket nagyobb színvonalra emelni törekedjünk, a mi csak ugy érthető el, ha n. é. közönség üdvös pártfogásával hozzá járulni kegyes leend, s nagyra becsült pártfogását annyival is inkább reméljük, a mennyiben S.-A.-Ujhelyben 500-nál többre számolható iparostársaink között komolyabb mozgalom a jelen időben alig történt e tekintetben.

E téren tehát leginkább iparostársaink becses figyelmébe van szerencsénk ajánlani egyesületünk hasznos törekvéseit, a mennyiben a siker nem egyesektől, hanem az egész társadalomtól függ.

Isten áldása kísérje hasznos törekvéseinket! S.-A.-Ujhely 1893. november 1-én.

Az egyesület nevében:

Bertók István
titkár.

Héricsz Sándor
elnök.

Székely László
pénztáros.

CSARNOK.

A lélek eredete.

Hogy az ember testből áll, azt mindenki tudja. Azt is tudja mindenki, hogy szellemi életet is élünk, mely által kiemelkedünk azoknak a teremtményeknek a sorából, a melyekkel különben testünkkel fogva közeli rokonságban állunk. Azt azonban már, hogy ennek a szellemi életnek mi képezi alapját, nem mindenki tudja, legfőkébb hallotta s ugy maradt meg emlékezetében, — de meg még azok is, kik tudják, illetőleg e tekintetben némi elfogadható bizonyítékot képesek fölmutatni, még ezek is nagyon eltérnek egymástól épen a lényegét illetőleg, t. i. hogy mi is hát az a lélek s honnan veszi eredetét? Mert e kettő: mi a lélek s honnan származott, szorosan összefügg, a mennyiben ha a származásra vonatkozólag elfogadtunk valamely felfogást, akkor ehhez képest a lényegét is ugy kell értelmeznünk, hogy a származással összehasonlítva képtelenség ne álljon elő.

Az alábbiakban a lélek eredetéről szóló nézeteket próbálom megismertetni, összekötvén egyúttal a lélek mivoltának az eredettel kapcsolatos kérdését is. Nem unalmas e kérdés, sőt bennünket nagyon is közelről érdekelvén, bátran állithatom, hogy egyike a legérdekesebbeknek. Csak nem kell jó előre idegenkedni tőle, mert ez esetben más dolgokat is könnyen arra a sorsra juttathatunk, mint e sorokat, melyek pedig e lap vonal alatt levő érdekeit nem sérteni, sőt szolgálai akarják.

A lélek eredetéről három egymással versenyre kelő nézet uralkodik a tudományos világban, a nélkül azonban, hogy csak egy is túlsúlyra emelkedett volna a másik fölött. A legfiatalabb nézet, a mai kor szokása szerint arrogans jellegű s föltétlen hitelűnek gondolják ezt rajongó hívei, kik igazán sokan vannak, hanem azért még sem mondhatjuk el, hogy ez volna a föltétlen hitelű nézet, mely mellett a többi elenyészik; nem mert ezzel hazugságot mondanánk, holott az igazság az mely e világ fénykörös napját képezi.

Három nézet versenyez egymással s ezek: a »*generatianismus*«, a »*cretianismus*« és a »*természetes fejlődés*«. A két első magyarul: *nemzés és teremtés*, — az utolsó pedig azt jelenti, hogy a lélek a természetes fejlődés fogalmánál fogva csak ugy ered, mint másfajta tehetségünk. Amazok vallásos jellegűek, emez egészen modern, tisztán az élettan feltételeit magukban foglaló tüné-ményeken alapuló felfogás.

Csak rövid jellemzést akarván adni e néze tekről, ezt a következőkben tehetem.

A »*generatianismus*« a lélek eredetét is ugy származtatja, mint a testét, állítván, hogy a lélek a szülők utján jön létre az ő lelkükből, — vagy pedig ők teremtik mintegy másodszerűleg. Ez utóbbi nézetet a luteránusok vallják, — az első pedig a keleti népek vallásos kiáramlástának a képviselője. Itt a lélek tehát a kis gyermekkel vele születik, fejlődik, változik mindazokon a fokozatokon, melyeken a test átesik. A test és lélek azonos eredetűek, csak hogy a test testből, a lélek lélekből származott, — nem tekintvén, hogy miként, csak az általános fölfogást.

Ha a fenti fölfogás talán lealacsonyítaná a

lelket, akkor ott van a másik, a kálvinista felfogás, t. i. a „creatianismus” a teremtés emélete. Ez azt tartja, hogy maga az isten teremti a lelket, hiszen a léleknek az a célja különösen a vallás fölfogása szerint, hogy istennel egyesüljön s így nem lehet a lélek valami közönséges s mindennapi származású, hanem fensőbb, és pedig isteni. Hogy az isten aztán mikor teremti az egyes emberek lelkét, ezt is megállapították, csak hogy két-féleképen gondolkoznak felőle. Egyesek azt mondják, hogy a lelkek jóelőre meg vannak teremtve s mintegy raktárszámra (így lehetne jó érthetően kifejezni e fölfogást) vannak készen, hogy aztán egyesüljenek a testtel. Azt azonban nem árulják el ezek az urak, hogy hol vannak a lelkek elhelyezve. Mások pedig igazi kálvinista felfogással azt mondják: de bizony nincs a lélek előre megteremtve, hanem a mikor valamely emberi test létre jött, akkor a lelket is megteremti hozzá az isten s mihelyt teremti a lelket, egyesíti is azt a testtel. Itt a lélek isteni jellegű, más eredetű mint a test, s ezzel összekötve lesz természetes állapotban levővé.

Egészen más a harmadik felfogás, melyet természetes fejlődés elméletének neveznek. Erről ezeket mondhatjuk el.

Az embert, ha figyelmesen megvizsgáljuk, igen-igen hasonlóknak találjuk éppen azokkal, a miknek urává tétetett a biblia szerint. Testének tagjai, azoknak alakját, szervezetét, fejlődési mozzanatait, tökéletességét, illetve pl. kezének a majmokéval szemben tökéletlenségét, célját mozgását stb.-it tekintve, mind azt árulják el, hogy az ember állat. Testünk föltétlenül állati voltunkra mutat. Ami már az u. n. lelket illeti, ez korántsem valami isteni származású, — dehogyan! Csak olyan ez, mint a test, hiszen tulajdonképpen nem egyéb a lélek, mint az agyszervezetnek a működése, amely agyszervezet alkatrészeit tekintve csupán tökéletesebb a majmokénál, de nem valami külön álló dolog a lélek, hanem egyszerűen az emberi test-szervezet egyes részeinek tökéletesebb volta, a mely részek természetesen fejlődnek s végeredményben aztán a léleknek csodásabbnál csodásabb munkáit hozzák létre. — Ha tehát a lélek, mint külön rész nem szerepel, nem is isteni származású, olyan az, mint más testtag, azzal a különbséggel, hogy a többi testtagokat láthatni, ha szabad szemmel nem, hát segédeszközökkel, mikor az életműködés megszűnt, míg a lelket nem.

S éppen itt a hiba!... Nem tudja azt megmondani, hogy mi hát voltaképp a lélek? A természetes fejlődés folyamatán egy darabig meggyünk, de aztán csak meg kell állanunk, mert titok áll elénk. Ezt nem tudják elhordani végképpen s így ugrást kell tenni. Ezt az ugrást, hogy a másik két nézetvalló előbb teszik, nem engedik meg. Pedig talán jobb előre gondoskodni, mint beleszni a hinárba!...

De nem mondom kritikát is. Talán így is unalmas voltam, akaratom ellenére is. De hát így szokott ez lenni csaknem mindenkiel, aki e fajta dolgokkal bibelődik.

Tüdös István dr.

Vármegyei Hivatalos Rész.

184. e. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

Mindazon községek, melyek a „Zemplén” hivatalos lap előfizetési díjával hátralékban vannak, ezennel megintetnek, hogy ebbeli tartozásukat kiegyenlíteni ne késsejenek; mert ellenkező esetben ellenökben a végrehajtást is elrendelem.

S. A. Ujhely, 1893. évi okt. hó 12-én.

Matolai Etele,
alispán.

720/17815 sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

Az államépítészeti hivatal, a kelecenyi köztemető kibővítéséhez szükséges terület kisajátítására vonatkozó tervek kipótlásáról jelentését be mutatja.

Határozat.

Az 1891. évi XLI. t. c. 32. § értelmében a kisajátítási eljárás határidejéről 1893. évi november hó 23-ának d. e. 10 órája Kelecenyi község házánoz kitzetvén, annak vezetésére Dókus Gyula főjegyző elnökle alatt Nemthy József főszolgabíró, Hönisch Dezső kir. főmérnök bizottsági tagok, jegyzőül Dókus László IV. aljegyző kiküldetnek.

A tervrajz és összes írás Kelecenyi község házához november hó 7-től kitétetik.

Az érdekeltek az eljárás határidejéről azzal értesítettnek, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha közülök senki sem jelenne is meg.

Az iratok a gálszécsi járás főszolgabírájának a község házához leendő kitétel, céljából a határozat megfelelő számu példányai az érdekelteknek kézbesítési iv mellett leendő kézbesítése iránti intézkedés végett megküldetnek.

Ezen határozat egy példánya a Budapesti Közlönyben leendő egyszerű közlés, a Zemplén vármegyei hivatalos lap hivatalos részébe 3-szori közzététel végett az illető lapok szerkesztősegeinek azzal küldetnek meg, hogy azon számot illetőleg számokat amelyben megjelent, Zemplén-vármegye alispánjának megküldeni sziveskedjék.

S. A. Ujhely, 1893. november 2-án.

1—3

Matolai Etele, alispán.

4702. sz. ki. 93. A varannai j. főszolgabírájától.

Hirdetmény.

Hitra Jánosné sókúti lakos folyó évi október hó 25-ről 26-ára menő éjjel, 2 drb. pirostarka 7 évesnek látszó, hátsó tomporán N: K: kék jeggyel ellátott ökröt fogott fel bitangásban, s azokat, miután tulajdonosuk mai napig nem jelentkezett, őrizet alatt tartja.

Felhivom a községi előjáróságokat, hogy ezen körülményt községeikben közzé tenni sziveskedjenek.

Kelt Varannón, 1893. október 31-én.

Füzesséry György főszolgabíró.

T, Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságának S. A. Ujhelyben 1893. szeptember hó 28-án tartott közgyűléséből.

334/11517. sz. Olvastatott a nagyméltóságu m. kir. kereskedelemügyi miniszter f. évi 30892. sz. a kelt intézvénye, a mellyel a Svájcba vitt áruk származási bizonylati tárgyában folyó évi március hó 7-én 14576. sz. a kiadott rendelete kapcsán tudatja a vármegye közönségével, hogy különösen mely áruk azok, a melyeknek Svájcba való bevitelénél származási bizonylatok előmutatása további intézkedésig nem szükséges.

Ezen intézvény másolata a legtagabb körben leendő közhírrététel végett a járási főszolgabíráknak, továbbá közlés végett a Zemplén című vármegyei hivatalos lapnak kiadatik.

K. m. f.

Jegyzette:

Thuránky László,
II-od aljegyző.

Másolat.

Magyar királyi kereskedelemügyi miniszter, 30892/IV—293. sz. Valamennyi törvényhatóságnak és valamennyi kereskedelmi és iparkamarának. A svájci szövetség-tanács folyó évi április 14-én a Svájcba vitt áruk származási bizonylati tárgyában hozott határozatával elrendelte, hogy az e tekintetben a f. évi február hó 14-én hozott határozatának részbeni módosításával, a svájci vám-tarifának mintegy 104 tétele alá eső oly áruk után, a melyek a származási országhoz képest különböző bánásmódnak vennak alávetve, a kedvezményes vámkezelésben való részesülés céljából a Svájcba való bevitelénél származási bizonylatok előmutatása további intézkedésig ne követeltessék. Ezen áruk közül a mi kivitelnket érdeklőleg a következő cikkek emelendők ki: 19. t. sz. ásványvíz, a palackokat és korsókat beleértve; 132. t. sz. faszén; 137. t. sz. hordónak való fa, nyers állapotban; 142. t. sz. épület- és szerszámfa, kötésre előkészítve (csapokkal, csapágyakkal, kötésekkel, bevágásokkal, stb. ellátott felállításra kész szerkezetek); 150. t. sz. durva csomagoló anyag puhafából (csomagoló ládák és hordók) facsepű; 152. t. sz. faárúk előkészítve, gyalulva, össze nem illesztve, fadrót a gyufagyártáshoz; 153. t. szám galyseprű; 154. t. sz. parkettáknak való deszkák, vagy enyvezetlen padlórések; 155. t. sz. készfaárúk közönséges fából, nyers állapotban, nem festve, nem faragva, furnirozva, a mennyiben a 160 és 161 tarifaszámok alá nem tartoznak, bog-nár, ács, gereblye készítő munkák: vasalás nélkül; 157. t. sz. parkettáknak való tablák vagy enyvezett padlórések; 158. t. sz. készfaárúk közönséges fából, vasalással, amennyiben 159. t. sz. alá nem tartoznak; 159. t. sz. kádármunkák (hordódon-gák) felszerelve vagy felszeretlen állapotban; asztalos- és esztergályos munkák. butorok és butorreszek (a kosárkötőárúk kivételével) székek: közönséges (nem exotikus) fából. 160. t. sz. nyers állapotban, nem festve, nem fixniszelve, nem faragva, nem futirozva; 161. t. sz. hajlított fából, nem párnázva, rámaáknak való léczek; 168. t. sz. nyers állapotban, alapmázzal: simák diszítés nélkül; 169. t. sz. diszítve, festve, fényezve, bron-zolva, aranyozva, faragva; 170. sz. tükör és képrámák, nyers állapotban, alapmázzal, simák diszítés nélkül; 172. t. sz. kosárkötő áruk, durvák, hámozatlan, hasítatlan veszőkből; 279. t. szám. vasuti sinek, rudvas, vaspléh; 286. t. sz. vasöntvények, durvák, nyers állapotban diszítés nélkül; 289. t. sz. áruk kovácsolt vasból: durvák, nyers állapotban, nagyjában megmunkált szerszámok, ekevasak, kocsitengelyek, üllök, csövek stb.; 367. t. sz. disznózsír; 368. t. sz. vaj, frís állapotban; 373. t. sz. tojás; 390. t. sz. gyümölcs, enniváló boggyók, frís állapotban; 394. t. sz. gyümölcs, aszalva vagy szárítva; 400. t. sz. főzelék, frís állapotban a burgonya kivételével; 414. t. sz. rizs, hántolva; 416. t. sz. buzaliszt, tengeri liszt és hüvelyesből való liszt; 429. sz. maláta; 450. t.

sz. sör- és maláta kivonat hordókban; 676. t. sz. ló- és bivalyszőr, tisztítva, fonva, előkészítve; 681. t. sz. ágytoll; 687. t. sz. szarvak előkészítve, csontlemezek; 709. t. sz. fazekasárúk, közönségesek, szürke vagy vöröses törésűek, mázzal, vagy a nélkül közönséges kőanyagárúk (korsó) A felsorolt áruk tehát, ha azok az összes m. monarchiából vitetnek be Svájcba, a szerződéses tételek szerinti vámkezelésre akkor is igényt tarthatnak, ha azokhoz külön származási bizonylatok mellékelve nincsenek. A svájci szövetség-tanács továbbá ugyancsak f. évi ápr. 14-én a külföldről jövő postaküldeményekre vonatkozó származási bizonyítvány tárgyában hozott határozatával akképp intézkedett, hogy a 3., illetve 5 kg. bruttó súlyig terjedő postacsomagok (colis postam) a származási bizonylatok előmutatásának kötelezettsége alól a további rendelkezésig felmentve maradjanak. E határozomány azonban az órákra és óraszerekre valamint valamely külföldi szabad vámraktárból jövő árukra nem alkalmaztatik. Folyó évi március 7-én 14576. sz. a kelt rendelet kapcsán felhivom a vármegye közönségét, hogy a fentieket az érdekelt köröknek megfelelő módon tudomására hozza. Budapest, 1893. máj 11. Lukács, sk.

2936/r. 93. sz. S. A. Ujhely város r. hivatalától.

Pályázati hirdetés.

S. A. Ujhely városánál egy rendőr altiszti állás 27 frt havi fizetéssel, 2—3 ft mellék járulékkal és négy rendőri állás 25 frt havi fizetéssel és megfelelő ruházattal lévén betöltendő, a pályázók felhivatnak, hogy esetleges felvételük céljából okmányaikkal alulirotnál jelentkezzenek.

Feltételek és kellékek; katona viseltség, altiszti ranggal; irni olvasni tudás, magyar és tót nyelv bírása, 20—40 év közötti életkor és megfelelő egészséges testalkat.

S. A. Ujhely, 1893. okt. 19.

2—2

Schmledt Lajos,
rendőr-tanácsos.

A szerkesztő postája.

M. Gy. urnak — Sztarlina. Tudósítása, legőszintebb sajnálatunkra, lapunk nyomtatása közben jutván kezünkhöz, csak egy-két passzusával jöhetett be. Ezért is köszönet.

Felölő szerkesztő:

D O N G Ó G Y. G É Z A.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Hirdetések.

Zálogházi árverési hirdetmény.

Az „első s. a. ujhelyi zálogkölcson üzletben” a lejárt zálogtárgyak folyó évi november hó 23-án d. e. 9 órakor a zálogház helyiségében (főutca sarkán, Petőfi-utca 500. sz. a.) fognak nyilvános árverésen eladatni.

S. A. Ujhely, 1893. november 5-én.

Reichard Ármin.

Bucinszky Lajos nagymihályi kereskedésébe (fűszer és dohány nagy áruda) egy jó házból való fiu tanulóul azonnal felvétetik.

1—3

Tk. 1704 sz./893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtható Karácsonyi János o. lizskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 553 frt 95 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s. a. ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő O. Lízka község határában fekvő az o. lizskai 276 sz. tjkben foglalt A. I. 1—7 sor és 357, 358, 710, 789, 962, 29649. 2970. hr. számok alatti ingatlanokból végrehajtást szenvedő Karácsonyi János nevű álló felerészére az ahhoz tartozó 2/3541 közös erdő és 2/3541 közös legelő illetőséggel együtt 492 frt. Az ugyanezen számu tjkben A. 1. sor, 1113. hr. szám a. foglalt ingatlanok végrehajtást szenvedő nevű álló fele részére 235 frt, az ugyanazon számu tjkben 1247 hr. sz. a. foglalt ingatlanokra 48 frt kikiáltási árban az 1881. 600 tcz. 156 §-a értelmében egészben az ugyanazon számu tjkben 1470. hr. sz. a. foglalt ingatlan felére 153 frt kikiáltási árban, és az ugyanazon számu tjkben 1602 hr. sz. a. foglalt ingatlanok végrehajtást szenvedő nevű álló fele részére az árverést 284 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1893. évi november hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor O. Lízka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-rának 10/100-át, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban akiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró, mint tkkönyvi hatóságánál 1893. évi szept. hó 23. napján.

Láczay kir. albiró.

Első s.-a.-ujhelyi temetkezési vállalat
KELNER JÓZSEF fiánál **S.-a.-Ujhelyben (főter).**

Ajánlja dusan felszerelt

ERCZ-KOPORSÓ RAKTÁRÁT

selyem-, atlasz-, tülle- stb. **szemfedeleit**, valamint **gyászruháit**, a szükséges hozzávalókkal nagyválasztékban és **jutányos áron**

a közelgő „Halottak napja” alkalmából **diszes sirkoszoruit** felírásokkal vagy anélkül.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös árakban.

A magyar általános kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., bálványutca 8

ajánlja a t. c. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak, valamint a gazdaközönségnek cséplőgép-tulajdonosoknak és háztartásoknak úgy gőzfejlesztésre mint kályhafűtésrekitűnően alkalmas

akna, koczka és darabos szenét

czenteri, királdi stb. bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva. 5-6

Egy kevésbé használt mühlhauseni legujabb szerkezetű és minden szükséges kellékekkel gazdagon felszerelt

kötő-gép

előnyös feltételek mellett **jutányos áron** eladó. — Bővebb felvilágosítással szolgál e lap kiadóhivatala. 2-3

Gépész állást keres.

Alulírott a ki Lónyay Gábor ur öméltségának deregyői gazdaságában, mint önálló kezelő gépész 20 évig állandóan kifogástalanul működtem, 1894. évi január 1-től, — mert a mostani uraságom már külön gépészt nem tart — mint becsületes, megbízható és jó bizonyítványokkal rendelkező, nős, okl. gépész, új gépész állást keresek. Beszélék: magyarul és tótul. Megkeresések hozzám küldendők, ily cím alatt: Szász György okl. gépész Deregyőn, posta Butka, Zemplén vm.

Egy okleveles erdőőr

harminczkilenc éves, magyar. német s tót nyelvben és írásban jártás, és az eddigi működésről jó bizonyítványokkal rendelkezik, alkalmazást keres. Szolgálatba azonnal vagy újévtől léphet. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tk. 3490. sz./893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a miskolci takarékszövetkezetnek továbbá a h.-mádi takarékpénztár, Gécz András, Mandula Edéné és a tállyai népbank mint szövetkezet csatlakozott végrehajthatóknak Czagány Ferenc és neje született Tóth Veron végrehajthatást szenvedő elleni 2000 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajthatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, (a szerencsi kir. jbróság) területén levő Mező-Zombor község és határában fekvő a zombori 8. sz. tjkvben A. I. fél urbéri telek 2-8 sor. 721, 814, 872, 1001, 1158, 1200. és 1295. hr. számok alatt felvett Czagány Ferenc névén álló ingatlanokra egyszerre és együttesen 1180 frt kiküldési árban; továbbá a zombori 520. sz. tjkvben A. I. sor 16-17. hr. és 152. ö. i. sz. alatt felvett Czagány Ferencné szül. Tóth Veron névén álló ház udvar és kertre az árverést 498 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi december hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Zombor község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 118 frtot és 49 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Szerencsen a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi október hó 20-ik napján.

Dr. Várady Sándor, kir. albiró.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén» gyorssajtóján.

Lajstromozott védjegy
 törvényileg védve

Védjegy.
 Tokaj város czimere

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve

Csak akkor valódi, ha a védjegy az Ettiquetten, dugón és ólomkupán látható.

Tokaji Cognac

kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a. t.

A TOKAJI COGNACGYÁRBÓL TOKAJ.

Minőségben feltűnőmulhatatlan.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem Szives megkeresések alólírott-hoz küldendők.

Weinberger Manó

S.-A.-Ujhely, Korona u.

Nyegre Béláné urnónek a sárospataki első határban levő mintegy 90 magyar hold kiterjedősű tagosított szántóföld és rétbirtoka eladó.

Bővebb felvilágosítást ad nevezett tulajdonosnő megbízottja

Dr. Haas

ügyvéd.
 S.-a.-Ujhelyben.

1-2

Hirdetmény.

A mélt. kassai püspökség, Zemplén megye szentmariai birtokához tartozó **halászati jog** a felsőbbség jóváhagyása fenntartása mellett, **1894-ik évi január 1-től** további 3 évre haszonbérbe fog adatul. Az ajánlott bérösszeg 10%-ával bánatpénzüll ellátott zárt ajánlatok f. évi december 4-ig alulírott-hoz küldendők, hol a feltételek is megtudhatók.

Kassán, 1893. okt. 31.

Stesszel Gyula,

püspöki felügyelő.

Kováts utca 59. sz. a.

1-2

806/893. végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtható az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1893. évi 3461/P. számú végzése következtében Dr. Rosenthal Sándor helybeli ügyvéd által képviselt Kaufman S. J. budapesti czég javára Ferenc József helybeli lakos ellen 122 frt s járuléki erejéig foganatosított kielégítési végrehajthatás utján le- és felülfoglatl és 457 frt 80 krra becsült teke asztal, kávéházi berendezés és aktív követelésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbróság 7483./P. 1893. sz. végzése folytán 122 forint tőkekövetelés ennek 1892. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 98 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes hávéházi üzleteliségeiben leendő eszközölésére 1893. évi november hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tvczikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adatul.

Sátoralja-Ujhely, 1893. évi november hó 3-ik napján.

Tomasovszky Lajos,

kir. jbróság végrehajtható.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi csizmadia ipartársulat tulajdonát képező, az árúcsarnok mellett lévő ujonnan épült lak-, koresma- és bolt helyiségei jövő 1894. évi április hó 24-étől bérbe adatul. A béretek iránt előlegesen értekezhetni **Kulcsár Ferencz** társulati elnöknel S.-A.-Ujhelyben, Nagy-uj-utca 132. szám alatt. 2-2

Hirdetmény.

Méltóságos Gróf Andrássy Géza parnói uradalmának Vécse gazdaságában (vasuti állomás Terebes) **november hó 7-én délelőtt 10 órakor** nyilvános árverésen el fog adatul:

- 19 drb. magyar faju mustra ökör,
- 22 drb. számeletti, részint berni, részint hollandi és keresztezések-ből származó üsző, mind t. v. simmenthali bikával üzekedve és
- 48 drb. számeletti és mustra, hollandi és berni valamint keresztezések-ből származó tehén.

Vécse, 1893. október hó 28.

Az uradalmi igazgatóság.